



# ARCHEOLOGIENOTA

Dadizele Beselarestraat 72

Bureaustudie

Programma van maatregelen

## COLOFON

Titel	Archeologienota Dadizele, Beselarestraat: Verslag van de resultaten
Uitgever	IPARC BV
Bevoegde overheid	Agentschap Onroerend Erfgoed
Auteur	Ben Bellefroid (OE/ERK/Archeoloog/2020/00020)
Datum	26/04/2021
Omslagfoto	De Heulebeek aan de noordrand van het perceel 40a (Ben Bellefroid)



*IPARC aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.*

*Alle studies, plannen, documenten, schetsen, tekeningen, stalen en ontwerpen blijven de eigendom van IPARC en alle intellectuele eigendomsrechten behoren exclusief aan IPARC. Zonder schriftelijk akkoord van IPARC mogen zij noch geheel, noch gedeeltelijk gekopieerd worden of aan derden overhandigd. De klant is zonder schriftelijke toestemming van IPARC niet gerechtigd voormelde documentatie en ontwerpen te hergebruiken of ruimer te gebruiken dan is overeengekomen.*

©IPARC, Kampenhout, 2021

Vekestraat 29 B14

1910 Kampenhout

Tel. 016 907 590

## INHOUD

1. Beschrijvend gedeelte	3
1.1 Administratieve fiche	3
1.2 Situering	4
1.3 Beschrijving van de geplande werken	5
2. Gemotiveerd advies	6
2.1 Waardering archeologische vindplaatsen	6
2.2 Impactbepaling	6
2.3 Potentieel op kennisvermeerdering	6
2.4 Bepaling van de maatregelen	7

# 1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

## 1.1 Administratieve fiche

Project Archeologienota Dadizele, Beselaerestraat 72  
Gemeente Moorslede  
Provincie West-Vlaanderen  
Kadastrale gegevens MOORSLEDE 2 AFD/DADIZELE/sectie A, nr 70a (11.194 m<sup>2</sup>), 40a (6.832m<sup>2</sup>) en 1103b (19.118m<sup>2</sup>)

Bounding Box	X	Y	X	Y
	59225.9	172112.2	59398.3	171928.7
	59364.4	172109.5	59477.1	171960.4
	59271.5	171947.7	59476.8	171738.5
	59393.9	172000.4	59570.5	171752.8

Coördinaten Lambertmont '72  
Hoogtebepalingen TAW (Tweede Algemene Waterpassing)

Oppervlakte plangebied ca. 39.000 m<sup>2</sup>  
Oppervlakte bodemingreep ca. 10.000 m<sup>2</sup>  
Oppervlakte bodemverstoring ca. 2.000 m<sup>2</sup>

Geplande ingreep Uitgraving poel en ophoging nabijgelegen perceel

Erkend Archeoloog Ben Bellefroid, OE/ERK/Archeoloog/2020/00020.

Auteurs Ben Bellefroid en Leen Gysen

Betrokken derden Niet van toepassing

Onderzoekstermijn April 2021

Projectcode OE 2021D177

Projectcode IParc

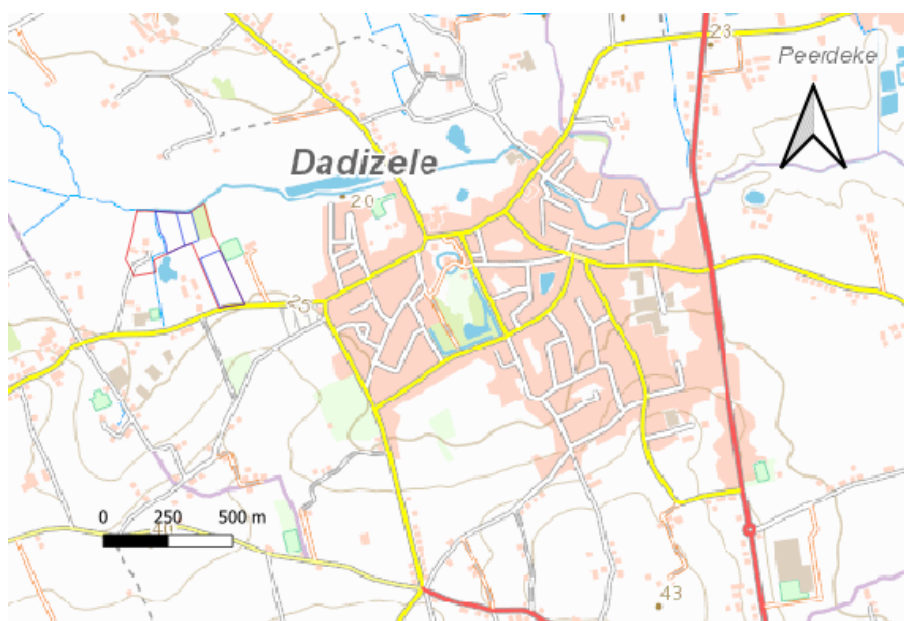
Trefwoorden Archeologienota, bureaustudie, Dadizele.

## 1.2 Situering

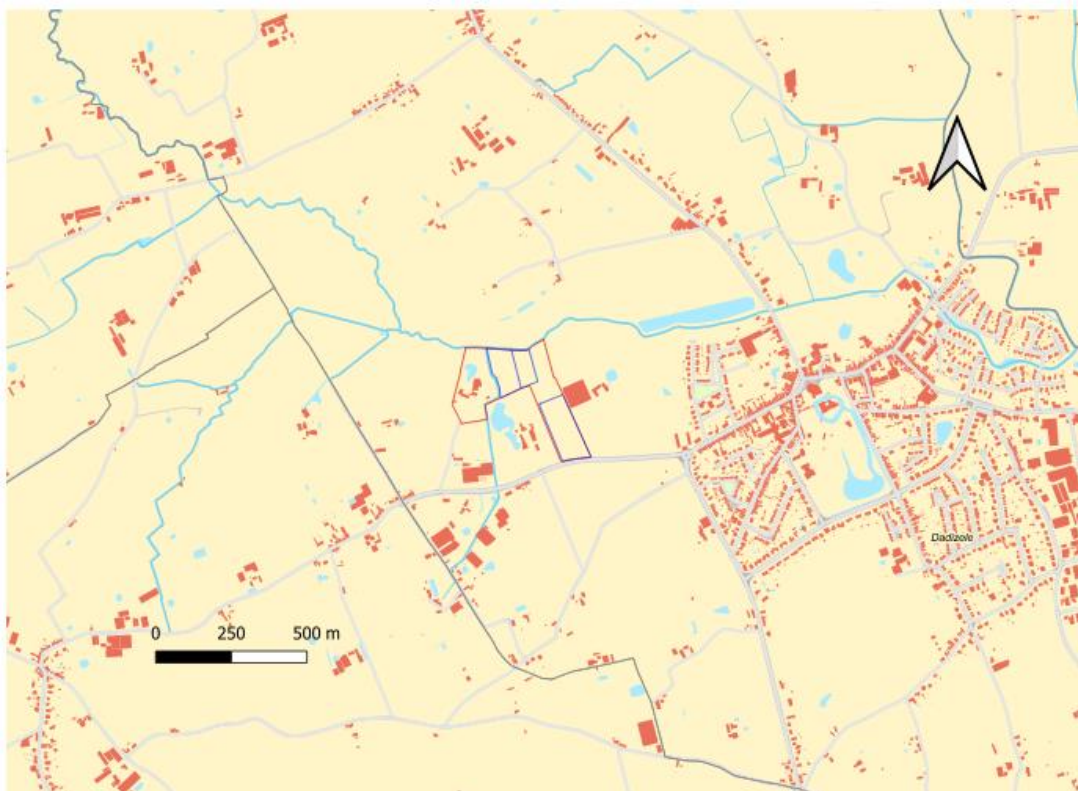
In het groen de volledige eigendom van de initiatiefnemer, in het rood de betrokken percelen 70a, 40a en 1103b. (bron: Buro Geert Bossaert)



Topografische ligging (bron: Geopunt)



Kadasterplan (bron: Geopunt)



### 1.3 Beschrijving van de werken

IPARC BV heeft in april 2021 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. De initiatiefnemer plant op het terrein een poel/verlaging in het landschap in te richten die tevens dienst doet als buffer voor de naast gelegen Heulebeek. Met de uitgegraven aarde wordt een dam aangelegd en een nabijgelegen perceel opgehoogd. De hiergenoemde plannen gaan gepaard met een aanzienlijke ingreep in de bodem waarbij eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd kan zijn.

Concreet wenst de initiatiefnemer op het perceel 40a/70a een natte weide met poel aan te leggen. Zo kan de beek bij pieken overstromen in de natte weide en kan er water gebufferd worden in de poel. Overtollig regenwater wordt op deze manier opgevangen en kan infiltreren in de bodem. Met de uitgegraven aarde wordt de poel ingedamd en een deel van perceel 1103b opgehoogd.



## 2. GEMOTIVEERD ADVIES

### 2.1 Waardering archeologische vindplaatsen

Er zijn geen sites bekend uit de prehistorie en metaaltijden in de omgeving van het projectgebied. Romeinse bewoningssporen werden aangetroffen ten noordoosten van het projectgebied op een droge heuvelrug. Het kan zijn dat het projectgebied behoorde tot het landbouwareaal van een Romeinse villa, maar archeologisch zou dit enkel resulteren in het aantreffen van verloren voorwerpen of off-site fenomenen zoals bijvoorbeeld graanschuren.

Naast de Romeinse bewoningssporen zijn er in de omgeving van het plangebied enkel indicatoren opgenomen voor middeleeuwse grachtwal sites.

De historische kaarten laten vermoeden dat het projectgebied uitsluitend als landbouwgebied in gebruik was en op geen enkel stadium deel uitmaakte van een bewoningszone. Ook in dit geval zouden dus enkel sporen kunnen aangetroffen worden in relatie tot het gebruik van het terrein als landbouwgebied.

### 2.2 Impactbepaling

Op *perceel 40a/70a* zal de impact hoog zijn. Ca 500 m<sup>2</sup> wordt uitgegraven tot 0.50 m onder het maaiooppervlak, ca. 500 m<sup>2</sup> tot 1.5 m onder het maaiooppervlak. Hier zal het bodemarchief, indien aanwezig, volledig vernield worden. De andere ingrepen op dit perceel behelzen een ophoging en zullen geen enkele impact hebben op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed.

Op *perceel 1103b* zal de impact nihil zijn, aangezien het hier enkel ophogingen betreft.

### 2.3 Potentieel op kennisvermeerdering

Ondanks de archeologische verwachting in de omgeving van het plangebied, waarbij een verwachting geldt op waarden vanaf de steentijd, is het potentieel op kennisvermeerdering voor het plangebied erg beperkt te noemen.

#### *Perceel 70a/40a:*

De archeologische verwachting voor dit perceel is laag, vooral door zijn ligging in het alluvium van de Heulebeek op een kleiige natte bodem. Deze lager gelegen zone was vermoedelijk minder geschikt voor bewoning en de prehistorische mens zal eerder de omliggende heuvels en terrassen gebruikt hebben als woonplaats. Tijdelijke kampen werden wel ingericht op de valleivloer.

Hoewel de kans dus niet onbestaande is dat er een prehistorische site aanwezig is, de watertafel stond tijdens het vroeg-Holoceen immers een stuk lager, heeft het gezien de beperkte oppervlakte van de ingreep geen tot weinig nut om proefboringen uit te voeren. Er werden tijdens een korte prospectie ook geen lithische artefacten aangetroffen.

Tijdens de Romeinse periode was het plangebied vermoedelijk te nat voor bewoning en agrarische activiteit.

Het is pas op het moment dat de mens een betere controle kreeg over de waterhuishouding dat het terrein beter geschikt werd als landbouwareaal. Dit gebeurde vermoedelijk pas in de middeleeuwen, met het graven van de Vlinderbeek, die de westgrens vormt van perceel 40a/70a.

#### *Perceel 1103b:*

De archeologische verwachting voor dit perceel is middelgroot. Zijn ligging op een hogere zandrug buiten het overstromingsgebied van de Heulebeek maakt de locatie plausibeler voor bewoning in zowel de prehistorie als de Romeinse tijd.

Historische kaarten en zijn positionering tussen twee indicatoren van walgracht sites wijzen op landbouwgebruik in de middeleeuwen.

Het eventueel aanwezige bodemarchief wordt hier echter niet verstoord aangezien de geplande werken enkel een ophoging voorzien. Eventuele resten blijven in situ bewaard en zijn niet bedreigd. Aangeraden wordt om bij de werken tijdens de ophoging gebruik te maken van rijplaten, zodat eventuele diepe spoorvorming van machines vermeden kan worden.

#### 2.4 Bepaling van de maatregelen

Samenvattend kan gesteld worden dat archeologische sites en indicatoren relatief schaars zijn in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied. De vindplaatsen die gekend zijn door archeologisch onderzoek bevinden zich voornamelijk op hogere terreinen rond de beekvallei. De waarnemingen wijzen op bewoning tijdens de Romeinse periode en middeleeuwen.

Hoewel in de omgeving van de geplande werken weldegelijk uitgegaan dient te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt, vanwege de relatief beperkte oppervlakte, de gegevens van de bodemkaart en de aanwijzingen via historische bronnen, de kans klein geacht dat dit er effectief aanwezig is.

Bijkomende onderzoeksdaden zullen in dit geval dus hoogstwaarschijnlijk niet kunnen leiden tot wezenlijke kenniswinst.

Er is geen verder onderzoek noodzakelijk.